

ผลการศึกษาวัสตุและเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อร่างภาพแนวคิดสำหรับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

Study of the local materials and uniqueness of Uthaithani province on sketch design for the development of the community products.

ธวัช พะยิม¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลการศึกษาวัสตุ และเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาวัสตุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี และร่างภาพแนวคิดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้วัสตุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี โดยมีขั้นตอนการวิจัย ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลด้านวัสตุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี ขั้นที่ 2 ร่างภาพแนวคิดที่ได้จากวัสตุ และเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี

ผลการวิจัยพบว่าวัสตุพื้นถิ่นที่สามารถหาได้ง่ายมีปริมาณมากพอต่อการใช้ประโยชน์ คือไม้ไผ่สีสุก ด้านเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย 1) ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ เขาปลาร้า 2) ควายป่า ห้วยขาแข้ง และ 3) สัตว์ป่าหายาก เช่นวัวแดงในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ห้วยขาแข้งมรดกโลกของจังหวัดอุทัยธานี นำมาเป็นแนวคิดการร่างภาพ (Sketch design) ที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีโดยจัดองค์ประกอบเส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) สี (Color) เพื่อนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

คำสำคัญ : วัสตุพื้นถิ่น, เอกลักษณ์, ภาพร่างแนวคิด

Abstract

The research is the result of studying the local materials and the uniqueness of Uthaithani province to bring and develop the design on the community products which have the purposes of research to study the local materials and the uniqueness of Uthaithani province and to sketch design on the conception of the development of products by using the local materials and the uniqueness of Uthaithani province by the following processing researches: 1. Studying the local materials and the uniqueness of Uthaithani. 2. Sketching

design the conception which has been created by the local materials and the uniqueness of Uthaithani.

The result found that local materials that can be readily and with adequate quantities to exploit is Bamboo Si Suk, but the uniqueness of Uthaithani are included with 1) the early history paintings on the Plara mountain 2) Hai Kha Khaeng Buffalos and 3) the rare wildlife species such as the Red bulls in the Hai Kha Kaeng wildlife world Heritage Site have been brought to be the concept of sketch design which shows the uniqueness of Uthaithani in which the main elements have been included with lines, shapes, forms and colors to lead them to the conception on the development of community products.

Key word: Local Materials, Uniqueness, Sketch Design

บทนำ

จังหวัดอุทัยธานีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปจะเป็นป่าและภูเขา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะต่อการประกอบอาชีพการเกษตรตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างแบ่งเป็น 8 อำเภอ คือ 1. อำเภอทัพทัน 2. อำเภอบ้านไร่ 3. อำเภอลานสัก 4. อำเภอสว่างอารมณ์ 5. อำเภอหนองขาหย่าง 6. อำเภอหนองฉาง 7. อำเภอห้วยคต และ 8. อำเภอเมือง มีสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดคือ ข้าวเปลือก อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด และการเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสูง สภาพป่าไม้ของจังหวัดอุทัยธานี มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีความโดดเด่นในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัสตุพื้นถิ่น และในด้านของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งควรศึกษาเพื่อพัฒนาต่อยอดเนื่องจากปัจจุบันผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เกิดความซ้ำของรูปแบบผลิตภัณฑ์มากขึ้น และชุมชนผู้ผลิตเกิดปัญหาทางการตลาด เนื่องจากการ

¹ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เพิ่มอัตราในการผลิตโดยไม่คำนึงถึงหลักการออกแบบ ดังนั้น ผลที่ตามมาคือจุดที่ถึงทางตันของรูปแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาดเป็นจำนวนมากทั้งที่การนำเสนอความเป็นเอกลักษณ์โดยจุดแข็งของชุมชน ซึ่ง สถาพร ตีบุญมี ณ ชุมแพ และคณะ (2549, หน้า 1) ได้กล่าวว่าการศึกษาวัสดุท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดอุตสาหกรรม วัสดุพื้นถิ่นสามารถสร้างมูลค่าได้และแฝงด้วยองค์ความรู้ภูมิปัญญาที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สามารถนำมาเป็นจุดแข็งของชุมชนในพัฒนา

แนวคิดการออกแบบพัฒนาของอดุมศักดิ์ สาริบุตร(2549, หน้า 197) ได้กล่าวถึงแบบร่าง (Preliminary design) หมายถึงแบบเริ่มแรกที่นำออกแบบได้ก่อนการออกมาหลังจากได้ข้อมูลและวิจัยอย่างดีแล้วโดยกำหนดรูปแบบคร่าว ๆ เพื่อพิจารณาเลือกแบบที่เหมาะสมและผู้ออกแบบจะต้องอธิบายถึงปัญหาและความเป็นมาของแบบที่ออกมานั้น ให้ทุกฝ่ายเห็นส่วนดีและส่วนเด่นของแต่ละแบบ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดโดยเทคนิควิธีการร่างภาพ (Sketch Design) เพื่อเริ่มต้นการสร้างสรรคผลงานการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งผลงานการออกแบบมีความสัมพันธ์ต่อคุณค่าในทางศิลปะด้วยโดยแนวคิดของ อารี สุทธิพันธุ์ (2551, หน้า 47) ได้กล่าวถึงคุณค่าของผลงานที่กระทำสำเร็จแล้วโดยมีส่วนประกอบของการออกแบบและศิลปะ 5 ประการ คือ เส้น (Line) มวล (Mass) บริเวณว่าง (Space) แสงเงา (Light and Shade) สี (Color) เป็นส่วนประกอบที่สามารถพัฒนาต่อได้อย่างมากมาย และจะส่งผลให้ผู้พบเห็นเกิดอารมณ์มองเห็นคุณค่าทางความงาม

ดังนั้นการคิดวิเคราะห์ข้อมูลด้านวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี นำมาถ่ายทอดตามกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานตามแนวคิดของนพพิมาน อนันต์อิทธิกุล (2549, หน้า 2) ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานต้องมีแรงบันดาลใจในการสร้างแนวความคิด เพื่อสร้างผลงานโดยนำวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างแนวความคิดร่างภาพสร้างสรรค์รูปแบบการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เกิดความหลากหลายขึ้นเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมรายได้ และเผยแพร่ความเป็นจังหวัดอุทัยธานีและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้นเป็นการจุดประกายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อร่างภาพแนวความคิดการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยผลการศึกษาวัสดุ และเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน แบ่งเป็นสองกรอบแนวคิดดังนี้

1. กรอบแนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานร่างภาพแนวคิดเพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีตามแนวคิดของนพพิมาน อนันต์อิทธิกุล (2549, หน้า 2) กล่าวว่ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบด้วย แรงบันดาลใจ + แนวความคิด + ผลของงาน

2. กรอบแนวคิดส่วนประกอบการร่างภาพ

การร่างภาพแนวคิดโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบการออกแบบของอารี สุทธิพันธุ์ (2551, หน้า47) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของการออกแบบ และศิลปะประกอบด้วย เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง(Form) และสี (Color) เป็นส่วนประกอบสำหรับการร่างภาพแนวคิด

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาวัสดุและเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อร่างภาพแนวคิด สำหรับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตการศึกษาด้านวัสดุและผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดอุทัยธานี
 - 1.1 วัสดุไม้จังหวัดอุทัยธานี
 - 1.2 ผลิตภัณฑ์จักสานไม้จังหวัดอุทัยธานี
2. ขอบเขตการศึกษาด้านเอกลักษณ์ จังหวัดอุทัยธานี
 - 2.1 ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์ถ้ำเขาปลาร้า อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี
 - 2.2 สัตว์ป่าในพื้นที่ห้วยขาแข้ง อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. จังหวัดอุทัยธานี หมายถึง พื้นที่ตั้งในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ประมาณ 6,730 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอทัพทัน อำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอหนองฉาง อำเภอห้วยคต และอำเภอเมือง
2. วัสดุพื้นถิ่น หมายถึง ไม้ไผ่สีสุกที่คนในชุมชนหาได้ในพื้นที่ของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการนำมาทำผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. เอกลักษณ์ หมายถึง ความเป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัดอุทัยธานี ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะนำความเป็นลักษณะเฉพาะหรือความเป็นเอกลักษณ์ ในเรื่องราวของ

ภาพเขียนสีโบราณ ถ้าเขาปลาร้า และสัตว์ป่าที่หายากของ ห้วยขาแข้งมรดกโลกของจังหวัดอุทัยธานี

4. ภาพร่างแนวคิด หมายถึง การนำผลการวิเคราะห์ในด้าน วัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี มาสร้างแนวคิดในการร่างภาพโดยใช้ลายเส้นและสีน้ำ จัดองค์ประกอบ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี ลงในกระดาษ เพื่อเป็นแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ ผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดอุทัยธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผลการศึกษาวัสดุและเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานีเพื่อร่างภาพแนวคิดสำหรับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน มีดังนี้

1. แบบสอบถามเพื่อใช้เก็บข้อมูลด้านวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีโดยการศึกษาข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ประกอบด้วยกลุ่มประชากร ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน ศิลปินพื้นบ้าน ผู้นำชุมชน นักวิชาการและตัวแทนชุมชน เจ้าหน้าที่ในเขตห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ 1 คุณป้าเสน่ห์ จันทร์หนัก หัวหน้ากลุ่มอาชีพสหกรณ์ทำรากหวาย

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยการศึกษาวัสดุและเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อร่างภาพแนวคิดสำหรับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน ในด้านวัสดุพื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี

วัสดุพื้นถิ่นประเภทไม้ไผ่สีสุกพบมากที่บ้านท่ารากหวาย ตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ไม้ไผ่สีสุกจะเติบโตตามตลิ่งของแหล่งน้ำ และนำไปใช้สร้างผลิตภัณฑ์ประเภทจักสานจากบทสัมภาษณ์ของคุณป้าเสน่ห์ จันทร์หนัก ซึ่งปัจจุบันเป็นหัวหน้ากลุ่มอาชีพสหกรณ์ท่ารากหวาย 14 หมู่ที่ 2 บ้านท่ารากหวาย ตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ได้กล่าวว่า กลุ่มจักสานท่ารากหวายตั้งขึ้นมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2527 โดยการรวมตัวกันและการพัฒนาภายในกลุ่มโดยผู้ทำกรจักสานจะนำผลิตภัณฑ์ไปขาย โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสหกรณ์อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี จึงพัฒนากลุ่มและงานจักสานเพื่อจำหน่ายในสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอุทัยธานี โดยพัฒนาเป็นภาชนะที่สานด้วยไม้ไผ่บนเกาะเทโพ ทำกระเป่าถือ ตะกร้า กระบุง กระจาด ทุกรูปแบบได้รับความนิยมมากเพราะฝีมือประณีตเนื่องจากสภาพพื้นที่ของกลุ่มท่ารากหวาย มีปริมาณไม้ไผ่สีสุกจำนวนมากพอที่จะนำมาใช้ ไม้ไผ่สีสุกจะมีลักษณะเด่นคือสีของผิวที่เหลืองสวยงาม ลำต้นมีขนาดใหญ่และมีความยาวง่ายต่อการจักตอกเพื่อนำมาจักสาน จึงเป็นเหตุให้งานผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่มีแพร่หลายในตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

สรุปผลการวิจัยในด้านเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี ประเภทสัตว์ป่ามรดกโลกในเขตพื้นที่ห้วยขาแข้ง มีดังนี้

ตารางที่ 1 เอกลักษณ์สัตว์ป่า จังหวัดอุทัยธานี

สัตว์ป่ามรดกโลกห้วยขาแข้ง	รายละเอียด
	<p>ควายป่า</p> <p>สำรวจพบ ปีพ.ศ. 2508 โดยกรมป่าไม้ ครั้งหนึ่งเคยเชื่อว่าสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทย จึงได้ประกาศให้ห้วยขาแข้งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ของประเทศไทย</p>
	<p>วัวแดง</p> <p>มีลำตัวสีน้ำตาลเป็นปานแดงมีเขาทั้งตัวผู้ตัวเมียไม่พลัด เขาตัวเมียมีขนาดเล็กกว่าตัวผู้มีความยาวลำตัว 225-190 เซนติเมตร สูงจากเท้าถึงหัวไหล่ 170-115เซนติเมตร น้ำหนัก 800-600 กิโลกรัม</p>

สรุปผลการวิจัยในด้านเอกลักษณ์ภาพเขียนสี เขาปลาร้า อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี สามารถสรุปลักษณะของภาพเขียนสีเขาปลาร้า ซึ่งจอร์พันธ์ สมประสงค์ (2524, หน้า 189) ได้กล่าวถึงภาพเขียนสี โดยทั่วไปจะมีปรากฏอยู่บนผนังถ้ำ เพิงผาโขดหิน หรือก้อนหินขนาดใหญ่ จะเปรียบเสมือนรอยจารึกบ่งบอกถึงประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อม ชีวิตความเป็นอยู่ วิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีก่อนประวัติศาสตร์

โดยใช้วัสดุ เช่น ยางไม้ เลือดสัตว์ โดยเทคนิคการขูดขีด และถูกค้นพบในถ้ำเขาปลาร้า จังหวัดอุทัยธานี และสิ่งที่ปรากฏในภาพเขียนสีเขาปลาร้า โดยภาพเขียนสีเขาปลาร้า เช่น ภาพคนและสัตว์ ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ 5,000 ถึง 3,000 ปี แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับวัว การไปจับวัวป่าน่ากลับมาเลี้ยง การประกอบพิธีกรรม ลักษณะภาพ สองมิติ เป็นลายเส้นสีดำและสีแดง ดังนี้

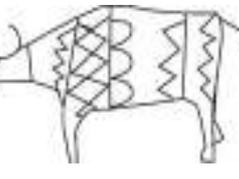
ตารางที่ 2 เอกลักษณ์ภาพเขียนสี จังหวัดอุทัยธานี

ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์	รายละเอียด
	<p>ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์</p> <p>ภาพเขียนสี ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ 5,000 ถึง 3,000 ปี บริเวณเขาปลาร้า อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี</p>
	<p>ความหมาย</p> <p>กลุ่มภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับวัว การไปจับวัวป่าน่ากลับมาเลี้ยง และแสดงถึงการประกอบพิธีกรรม</p> <p>ลักษณะภาพ</p> <p>ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์มีลักษณะภาพสองมิติ เป็นลายเส้นสีดำและสีแดง</p>
	
	

สรุปผลการวิจัยร่างภาพลายเส้น (Line) โดยสรุปผลลักษณะเฉพาะถิ่นจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย เอกลักษณ์สัตว์ป่าหา

ยาก ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง และเอกลักษณ์ภาพเขียนสี เขาปลาร้า อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี

ตารางที่ 3 เอกลักษณ์สัตว์ป่า จังหวัดอุทัยธานี

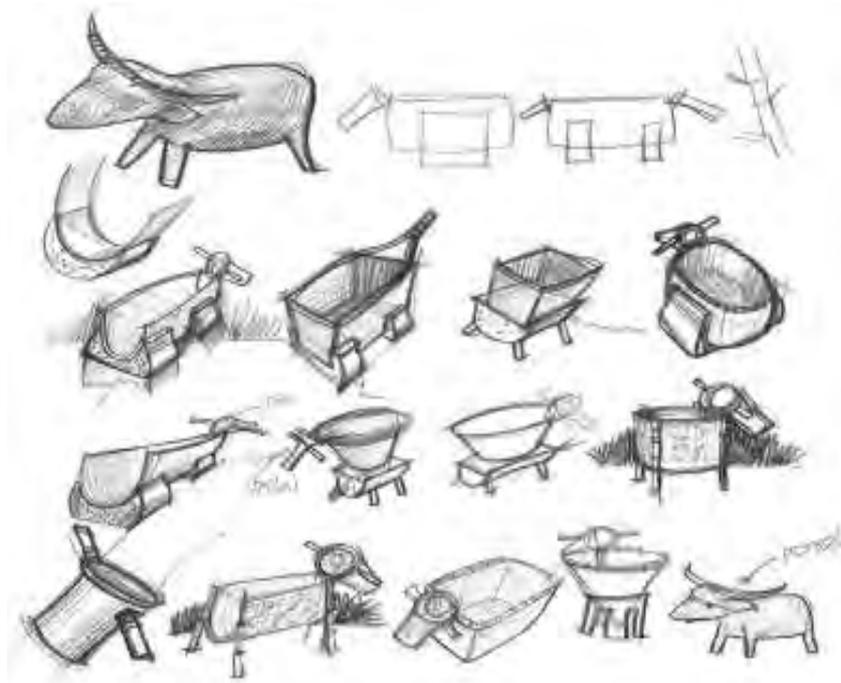
เอกลักษณ์ จังหวัดอุทัยธานี		ลายเส้น (Line)
ควายป่า		
วัวแดง		
วัว-ควาย		
ภาพวัว-ควายเขียนก่อนประวัติศาสตร์		
ภาพคนเขียนก่อนประวัติศาสตร์		
ภาพคนเขียนก่อนประวัติศาสตร์		

สรุปผลการวิจัยร่างภาพแนวคิด เส้น (Line) รูปร่าง แนวคิด แรงบันดาลใจ แนวความคิด ผลงานงานที่มีความหลากหลายมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2 ร่างภาพแนวคิด เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form)

การใช้เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) เป็น แนวความคิดจากใช้วัสดุไม้ไผ่สีสุก ของจังหวัดอุทัยธานี กระบวนการสร้าง ร่วมกับรูปแบบภาพร่างแนวคิด แรงบันดาลใจ

ภาพที่ 3 ร่างภาพแนวคิด เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form)

สรุปผลการวิจัยร่างภาพแนวคิด เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) กระบวนการสร้างรูปแบบภาพร่างแนวคิด แรงบันดาลใจ รูปทรงควายป่า โดยใช้วัสดุไม้ไผ่สีสุกในการจักสานสร้างผลงาน

ภาพร่างแนวคิด เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) สี (Color) เป็นกระบวนการสร้าง และสร้างแนวคิดจากรูปทรงควายป่า ใช้วัสดุไม้ไผ่สีสุกในการผลิต ขั้นตอนวิธีการจักสาน การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 4 ภาพร่างแนวคิด

จากภาพที่ 4 สรุปแนวคิดจากรูปทรงควายป่าโดยใช้วัสดุไม้ไผ่สีสุก การผลิตโดยวิธีการจักสานและร่างภาพแนวคิด (Sketch Design) โดยการใช้องค์ประกอบการใช้เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) สี (Color) เป็นกระบวนการสร้างทางเลือกที่มากขึ้น การใส่รายละเอียดลักษณะเฉพาะ

ถิ่นจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย เอกลักษณ์สัตว์ป่าหายากและเอกลักษณ์ภาพเขียนสี เขาปลาร้า ประกอบเข้าไปในเครื่องแต่งกาย เพื่อช่วยเสริมแนวคิดที่มาใช้ จะทำให้เกิดความแตกต่างหลากหลายเพิ่มขึ้นอย่างมาก

อภิปรายผล

อภิปรายผลการศึกษาวิจัยผลการศึกษาวัสดุและเอกลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดอุทัยธานี เพื่อร่างภาพแนวคิดสำหรับพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน แบ่งตามวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี และเพื่อร่างภาพแนวคิดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี ดังนี้

วัสดุที่พบมากได้แก่ ไม้ไผ่สีสุก การนำไปใช้ประโยชน์สามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ประเภทของ ตกแต่ง ของฝากที่ระลึกประเภทอื่น ๆ ได้หลากหลายรูปแบบ เนื่องจากวัสดุดังกล่าวสามารถหาได้ง่ายในพื้นที่ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดใกล้เคียงสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ชาย ลึกษา (2548) ได้กล่าวว่า การนำวัสดุจากต้นไม้สามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงามและมีคุณค่าโดยการผลิตจากพื้นฐานความรู้จากงานหัตถกรรมการใช้ประโยชน์จากวัสดุในพื้นที่ที่หาได้ง่ายมีประโยชน์และสามารถพัฒนาเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ และพิชัย สุกภิบาล (2549, หน้า 142) ได้กล่าวว่า ในอดีตการดำรงชีวิตของชาวบ้าน อาศัยการพึ่งพิงธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ชาวบ้านสมัยก่อนอาศัยวัสดุที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นมาประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือที่เริ่มจากลักษณะง่าย ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของวัณนะ จุฑะวิภาค(2552, หน้า 4) ได้กล่าวว่ามนุษย์จะมีศิลปะเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอความต้องการของมนุษย์เกี่ยวกับการดำรงชีพมี 3 ประการ คือ เพื่อความอยู่รอด เพื่อความสะดวกสบาย และเพื่อความสุนทรีย์ การดำเนินชีวิตกลายเป็น ภูมิปัญญาในการถ่ายทอดสืบต่อกันมา เช่น เครื่องจักสานไม้ไผ่ เครื่องมือจับสัตว์ เครื่องดนตรี ที่พักอาศัย อาวุธ การสร้างบ้านเรือน หรือแม้แต่การนำไม้มาประกอบอาหาร และสามารถพัฒนางานขึ้นได้ตามสภาพของสังคมและความต้องการของผู้บริโภค เครื่องจักสานนอกจากจะสร้างขึ้นเพื่อใช้งานแล้ว ยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย โดยสอดแทรกชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณีของคนไทย ถ่ายทอดลงในผลงาน การนำไม้สีสุกมาใช้ทำผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดอุทัยธานี ปัจจุบันพบว่าชุมชนได้นำไม้สีสุกมาใช้อย่างต่อเนื่อง และปริมาณของไม้เพียงพอต่อการนำมาใช้

การอภิปรายผลในประเด็นด้านเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีการศึกษาผลผลิตที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี ในด้านเรื่องราวของภาพเขียนสี เขาปลาร้า อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อใช้ประกอบการออกแบบร่วมกับ กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานได้

การนำเสนอประวัติศาสตร์ของจังหวัดอุทัยธานี เป็นวิธีการประชาสัมพันธ์ความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน ของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจิรวุฒน์ พิระสันต์ (2544, หน้า 9) ได้กล่าวถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ นับว่ามีความสำคัญและมีประโยชน์ เพราะทำให้เราทราบถึงประวัติความเป็นมา อันเป็นพื้นฐานการเชื่อมโยงกับปัจจุบัน เพื่อให้เป็นการเคลื่อนไหวของความเป็นมา ดังนั้นการนำภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์มาใช้พัฒนางานออกแบบโดยการร่างภาพแนวคิด จึงมีจุดมุ่งหมายในด้านการประชาสัมพันธ์ สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดอุทัยธานี ควบคู่ไปกับการสร้างแนวคิด เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

ลวดลายที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี คือ ภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์เขาปลาร้า อายุประมาณ 5,000 ถึง 3,000 ปี โดยภาพแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ และควายป่าที่ค้นพบในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี โดยกรมป่าไม้ พ.ศ. 2508 ซึ่งเคยเชื่อว่าสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทย รวมถึงสัตว์ป่าหายากเช่น วัวแดง ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ห้วยขาแข้งมรดกโลก จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งสามารถนำลักษณะเด่นและเอกลักษณ์มาพัฒนาสร้างแนวคิด โดยการร่างภาพ จัดองค์ประกอบร่วมกับผลิตภัณฑ์จักสานได้

การอภิปรายผลในประเด็นการร่างภาพแนวคิด (Sketch Design) ด้านของวัสดุพื้นถิ่นและเอกลักษณ์ โดยการสร้างแนวคิดจากรูปทรงควายป่า ใช้วัสดุไม้ไผ่สีสุกในการผลิต ขั้นตอนวิธีการจักสาน ใช้องค์ประกอบการใช้เส้น (Line) รูปร่าง (Shape) รูปทรง (Form) สี (Color) เป็นกระบวนการสร้างทางเลือกให้เกิดหลากหลายมากขึ้น ในการดัดแปลงเพื่อพัฒนา มีความสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ หรืองานที่เกี่ยวข้อง การสร้างแรงบันดาลใจและแนวคิด ตามกระบวนการที่ได้ศึกษาวิจัย จะทำให้เกิดผลงานที่แปลกใหม่มีความหลากหลายมากขึ้น และสามารถที่จะวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียถึงความเป็นไปได้ก่อนการผลิตผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพพิมาน อนันต์อิทธิกุล (2549, หน้า2) ได้กล่าวว่าการสร้างสรรค์ผลงานจะประกอบด้วย แรงบันดาลใจนำไปสู่แนวคิด และได้มาซึ่งผลงาน การร่างภาพแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ก็ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลายมากขึ้น และสามารถดัดแปลงพัฒนารูปแบบ มีความสำคัญต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน หรืองานที่เกี่ยวข้องและสามารถแสดงถึงความ เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานีได้

บรรณานุกรม

- จิรวัดน์ พิระสันต์. 2544. ศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก : ตระกูลไทย.
- จิรพันธ์ สมประสงค์. 2533. ประวัติศิลปะ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- นพพิมาน อนันต์อิทธิกุล. 2549. บรรยากาศแสงสีบนพื้นฐานความเชื่อของชาวจีน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วัฒน์ จุฑะวิภาค. 2552. ศิลปะพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชาย สีงา. 2548. แนวทางการพัฒนางานหัตถกรรมไม้ในวิถีชีวิตคนอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปประยุกต์ดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ และ พิชัย สดภิบาล. 2550. วัสดุพื้นถิ่นภาคกลางที่ใช้ในการผลิต ครุภัณฑ์. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- อุดมศักดิ์ สาริบุตร. 2549. เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารี สุทธิพันธ์. 2551. ผลึกความคิดศิลปะ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.